

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/161/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233446
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112233446.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/245/2012-55 zo dňa 28. novembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 175 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 498,88 Eur, ktorá mu mala vzniknúť ako následok nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline. Návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd zamietol. Navrhovateľ v návrhu na začatie konania namietal, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. V prejednávanej veci nariadil pojednávanie na deň 28.11.2013, na ktorý predvolal účastníkov konania. Na nariadené pojednávanie sa účastníci konania nedostavili, doručenie predvolania mali riadne vykázané (navrhovateľ dňa 07.10.2013, odporca dňa 07.10.2013). Navrhovateľ e-mailovým podaním doručeným súdu dňa 22.11.2013 žiadal zrušenie nariadeného pojednávania a zároveň podal návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd. Dospel k záveru, že podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. c/ O.s.p. nie sú dané. Navrhovateľovi bolo totiž doručené uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 6NcC/228/2013-13 zo dňa 21. februára 2013, ktorý rozhodol o tom, že zákonná sudkyňa JUDr. Beáta Svediaková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Uvedené rozhodnutie je konečným rozhodnutím, proti ktorému nie je zákonom prípustné oprávnenie podať žiadne opravné prostriedky. Z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Er/1785/2005 mal za preukázané, že navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní EX 233/2005 vedeného u súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa, Exekútorový úrad v Dolnom Kubíne doručil exekučnému súdu dňa 16.09.2010 návrh na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd uznesením sp. zn. 18Er 1786/2005-12 zo dňa 07.07.2011 návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril iného exekútora. Vychádzajúc zo zákonných podmienok uvedených v § 3 ods. 1 písm. a/, d/, ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 dospel

k záveru, že navrhovateľ predpokladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nepreukázal. Z povahy účelu ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku vyplýva, že pokiaľ nie je právoplatne rozhodnuté o zmene súdneho exekútora, na vykonávanie exekúcie je oprávnený pôvodne poverený exekútor. Aj keď nebola dodržaná zákonom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia o zmene exekútora, nemohla navrhovateľovi vzniknúť žiadna škoda, keďže všetky potrebné úkony mal vykonávať pôvodne poverený exekútor. Nebol tak naplnený jeden zo zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu, a to existencia nesprávneho úradného postupu. Vznosenou námietkou premlčania zo strany odporcu sa nezaoberal, keďže nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Primárne namietal porušenie jeho práva na kontradiktórne konanie s tým, že nemal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k týmto. Namietal, že pred vynesením rozsudku nebol riadne oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom. Ďalej namietal, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Poukazoval na skutočnosť, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. V žalobnom návrhu upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne aj v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na právne názory vyslovené Krajskými súdmi v Trnave, Nitre a Prešove, ako nadriadenými súdmi pri rozhodovaní o zaujatosti sudcu. Zároveň uviedol, že tento jeho názor vychádza aj z judikatúry Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva. Na záver uviedol, že v konkrétnostiach napríklad „sa prvostupňový súd dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú“.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p., ktorý podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako správny potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Táto zásada však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie ich procesných práv je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastťou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredne naplnenie sám obral. V prípade jeho účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený aj o predbežnom právnom posúdení veci (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom jeho ďalšie tvrdenia i námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné. Nedôvodná je odvolacia námietka, že nebolo možné vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, keď okresným súdom bolo vo veci nariadené pojednávanie, o čom bola spísaná aj zápisnica.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal zrušiť nariadené pojednávanie s odôvodnením, že je potrebné rozhodnúť o nestrannosti zákonného sudcu a zároveň trvá na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná, okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zvážiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnych okolnostiach súdeného prípadu. Nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia procesného práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania, ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že uznesením Krajského súdu Žilina č. k. 6NcC/228/2013-18 zo dňa 21.02.2013 o nevyhlúčení zákonnej sudkyne JUDr. Beáty Svediakovej z pojednávania a rozhodnutia predmetnej veci. Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z pojednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavošť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v pojednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Beáty Svediakovej z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľa smerujúce proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dostatočne a presvedčivo odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa krajský súd stotožňuje. Dôvody na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. nie sú dané. Ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania využije, je ale potrebné

podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. V súdnej veci okresný súd správne konštatoval, že krajský súd ako nadriadený posudzoval opodstatnenosť možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. O tejto otázke teda súdy právoplatne rozhodli, pričom ide o otázku, ktoré sú súdy v zmysle príslušných ustanovení O.s.p. oprávnené posudzovať. Predmetom konania o rozhodnutí o ústavnej sťažnosti nie sú vecné otázky konkrétneho sporu, ale skúmanie, či nedošlo v danom konaní a rozhodnutím súdu k porušeniu ústavou zaručených základných práv alebo slobôd účastníka. Preto pokiaľ aj ústavná sťažnosť bola zo strany žalobcu podaná, začatie konania pred ústavným súdom v tomto prípade nepredstavuje konanie, v ktorom sa riešia konkrétne vecné otázky, ktoré má na mysli ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p..

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka vecí, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. V tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. V súdnej veci sa nejedná o takýto prípad. Okresný súd postupoval vecne správne, keď návrh na prerušenie konania zamietol.

Hoc aj okresný súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania (jeho zamietnutí) spolu s vydaním rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na nedôvodnosť tohto návrhu a vecnú správnosť tohto rozhodnutia, nezakladá postup okresného súdu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že aj prípadným nerozhodnutím exekučného súdu o zmene súdneho exekútora v lehote podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku neboli splnené predpoklady vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa Zákona č. 514/2003 Z. z.. Na uvedenom právnom závere nič nemení ani skutočnosť, že navrhovateľovi nebolo doručené vyjadrenie odporcu, keďže sa jedná o inú vadu konania, ktorá však nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pre zamietnutie návrhu bol podstatný skutočnosťou tvrdené navrhovateľom v zmysle jeho dôkaznej iniciatívy podľa § 120 ods. 1 až § 129 O.s.p. a v tomto dôsledku nepreukázanie predpokladov na základe podmienok Zákona č. 514/2003 Z. z..

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa touto odvolacou námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd nevyvodil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru ide z dôvodu absencie bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať o nepreskúmateľnú námietku. Ide výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Okresný súd konštatoval nielen neexistenciu nesprávneho úradného postupu, ale aj nepreukázanie výšky škody a dôvodnosti nemajetkovej ujmy uplatnenej navrhovateľom. K týmto otázkam odvolateľova argumentácia vôbec nesmerovala, teda pokiaľ by aj bolo preukázané, že k nesprávne úradnému postupu došlo, okresný súd pri zamietnutí žaloby vychádzal aj z nenaplnenia ďalších kumulatívnych podmienok vzniku nároku na náhradu škody, ktorých nesplnenie navrhovateľ vôbec nenamietal.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.